

PSBB Learning Leadership Academy

Bangalore

Class-VIII Sub:- Sanskrit II Lang

Topic:- लङ् लकारः (उपसर्गयुक्तधातवः)

लङ् लकारः

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	आगच्छत्	आगच्छताम्	आगच्छन्
मध्यम	आगच्छः	आगच्छतम्	आगच्छत
उत्तम	आगच्छम्	आगच्छाव	आगच्छाम

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	आनयत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	आदिशत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	आरोहत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	प्राणमत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	प्राविशत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	उपाविशत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	उदतिष्ठत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	उदपतत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	न्यवसत्		
मध्यम			
उत्तम			

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य	प्रत्यवदत्		
मध्यम			
उत्तम			

I धातुरूपतालिकां पूरयत ।

धातुः	पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
आ+गम्(गच्छ्)	मध्यम			
		उपाविशत्		
				न्यवसाम
प्रति+वद्	अन्य			
		उदतिष्ठः		

II. रिक्तस्थानानि उचितलङ्काररूपैः पूरयत ।

- गुरुः शिष्यान् _____ [आ + दिश्]
- पण्डिताः सभायाम् _____ [उप + विश्]
- वयं काशीनगरात् गङ्गाजलम् _____ [आ + नी(नय्)]
- रामः चतुर्दश वर्षाणि वने _____ [नि + वस्]
- आचार्यं दृष्ट्वा छात्राः _____ । [उत् + स्था (तिष्ठ्)]
- अहं मम जन्मदिने पितरौ _____ [प्र + नम्]
- ते विदेशात् _____ [आ + गम् (गच्छ्)]

III अधोलिखिते अनुच्छेदे रेखाङ्कितपदानां धातुं, लकारं पुरुषं, वचनं च लिखत ।

श्रीरामः स्वपितरं मेलितुं तस्य भवनम् आगच्छत् । यदा सः भवनं प्राविशत् तदा सः पितरं प्राणमत् । तदा कैकेयी रामम् एवम् अवदत् – “तव पित्रा पुरा वरद्वयं दत्तम् । तदनुसारं मम पुत्रः भरतः राजा भवति । त्वं चतुर्दशवर्षाणि वने वासं कुरु” इति । तदा श्रीरामः प्रत्यवदत् – यथा पिता आदिशति तथा अहं करोमि । इति । सीता लक्ष्मणश्च रामम् अन्वगच्छताम् । वार्ता ज्ञात्वा सर्वे अयोध्यावासिनः कष्टम् अन्वभवन् । तेऽपि अन्वगच्छन् ।

पदम्	धातुः	लकारः	पुरुषः	वचनम्
आगच्छत्				
प्राविशत्				
प्राणमत्				
प्रत्यवदत्				
आदिशति				
अन्वगच्छताम्				
अन्वगच्छन्				